

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/336/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4213201324
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4213201324.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci žalobcu: Československá obchodná banka, a. s. so sídlom Bratislava, Michalská 18, IČO: 36 854 140, v konaní zastúpený Mgr. Miroslavom Vilímom, advokátom so sídlom Bratislava, Michalská 9, proti žalovanému: B. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. nad R. XX, o zaplatenie 1.648,70 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 23. júla 2013, č. k. 13C/197/2013-65, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 132,54 eura s 25% úrokom zo sumy 132,54 eura od 01. 10. 2012 až do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Návrh v časti prevyšujúcej sumu 132,54 eura, ako aj v časti 10,89% úroku ročne zo sumy 1.110,20 eura od 20. 11. 2012 do zaplatenia, v časti 8,75% úroku z omeškania ročne zo sumy 1.110,20 eura od 20. 11. 2012 až do zaplatenia a v časti 8,75% úroku z omeškania ročne zo sumy 212,95 eura od 20. 11. 2012 až do zaplatenia zamietol. O trovách konania rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 708 ods. 1, 2, § 710, § 497 Obchodného zákonníka, § 2 písm. b) zák. č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom do 30. 06. 2006, § 53 ods. 1, § 110 ods. 3 Občianskeho zákonníka a na základe vykonaného dokazovania zistil, že zo Zmluvy o bežnom účte a balíku produktov a služieb ČSOB POHODA PLUS, uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným dňa 23. 11. 2005 zistil, že žalobca sa zaviazal dňom 23. 11. 2005 zriadiť a viesť pre žalovaného bežný účet v mene SKK, pričom žalovaný sa ako majiteľ účtu zaviazal čerpať peňažné prostriedky a vystavovať platobné príkazy len do výšky voľných peňažných prostriedkov na účte, resp. do výšky zmluvne povoleného prečerpania. V prípade zmluvne nedohodnutého prečerpania peňažných prostriedkov uložených na účte vzniklo banke právo vzniknutý debetný zostatok úročiť debetnou úrokovou sadzbou vyhlasovanou bankou (čl. I bod 1. a 2. zmluvy). Z histórie bežného účtu žalovaného mal sú za preukázané, že na tomto účte bol debetný zostatok ku dňu 30. 09. 2012 vo výške 132,54 eura. Od 30. 09. 2012 bežný účet žalovaného vykazuje debetný zostatok vo výške 132,54 eura, ktorý sa v súlade s čl. I ods. 2 zmluvy z 23. 11. 2005 úročí debetnou úrokovou sadzbou, v danom prípade vo výške 25% ročne, ako to vyplýva zo žalobcom vyhlásenej výšky úrokových sadzieb. S poukazom na uvedené súd návrh žalobcu voči žalovanému v časti úhrady debetu vo výške 132,54 eura s 25% debetným úrokom ročne od 01. 10. 2012 do zaplatenia považoval za dôvodný. V danom prípade však žalobca odvodzuje prevažnú časť svojho nároku (vo výške 1.516,16 eura) zo Zmluvy o ČSOB spotrebiteľskom úvere, v ktorej má žalovaný postavenie spotrebiteľa, keďže žalobca má podľa výpisu z obchodného registra v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov a platobný styk. Zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvným typom s osobitnou právnou úpravou v zákone č. 258/2001 Z. z., ktorý je k ustanoveniam Občianskeho zákonníka s podrobnou úpravou spotrebiteľských zmlúv od 01. 04. 2004 predpisom lex specialis a podľa názoru konajúceho súdu ide aj v prípade spotrebiteľského úveru o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalovaný ako dlžník (spotrebiteľ)

a žalobca ako veriteľ uzavreli v súlade s § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z. z. dňa 16. 10. 2008 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobca žalovanému poskytol spotrebiteľský úver v sume úverového limitu 50.000 Sk (1.659,70 eura). Žalovaný podľa úverovej zmluvy bol povinný veriteľovi úver splácať pravidelnými mesačnými anuitnými splátkami vždy 15. deň v mesiaci po dobu 60 mesiacov, pričom prvá splátka bola splatná 15. 11. 2008 a posledná splátka dňa 15. 10. 2013. Žalovaný uhradil žalobcovi úhrnom sumu 1.217,27 eura, ktorú žalobca zúčtoval na istinu úveru, na úrok z úveru, na poplatky a na úrok z omeškania. Žalobca v súlade s § 565 Občianskeho zákonníka, vzhľadom na bod 10.1 písm. d) obchodných podmienok vyhlásil predčasnú splatnosť úveru k 15. 12. 2009, keď na takéto vyhlásenie žalovaného upozornil vo výzve na zaplatenie dlžnej čiastky z 26. 11. 2009. Pokiaľ žalobca oznámením z 16. 12. 2009 predčasne zosplatnil celý čerpaný úver dňom 15. 12. 2009, ktoré oznámenie bolo žalovanému doručené dňa 21. 12. 2009, pričom žalobca žalovaného vyzval na úhradu "celej zvyšnej čiastky" vo výške 1.606,64 eur vrátane príslušenstva do 27. 12. 2009, žalobca si dňom 28. 12. 2009 mohol uplatniť právo na úhradu celého predčasne zosplatneného úveru. Pokiaľ tak urobil až dňa 23. 01. 2013, svoje právo si uplatnil po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka, vzhľadom na občianskoprávny charakter záväzku žalovaného zo spotrebiteľskej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uplynutím troch rokov od splatnosti predčasne zosplatneného úveru s príslušenstvom, v danom prípade uplynutím dňa 28. 12. 2012, došlo aj k premlčaniu práva žalobcu na úrok z úveru podľa § 110 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Súd dospel k záveru, že povinnosť platiť úroky z omeškania podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. za omeškanie s plnením peňažného dlhu nevzniká samostatne, za každý deň trvania omeškania, ale je príslušenstvom hlavného záväzku, a preto pre povinnosť platiť úroky z omeškania sú rozhodujúce okolnosti, ktoré nastali v dobe, kedy došlo k omeškaniu so splnením hlavného záväzku. Povinnosť platiť úroky z omeškania vzniká jednorázovo v deň, v ktorý sa dlžník ocitol v omeškaní so splnením hlavného záväzku a týmto dňom začína plynúť premlčacia doba na uplatnenie úroku z omeškania ako celku, v danom prípade od 28. 12. 2009. Návrh žalobcu bol súdu doručený dňa 23. 01. 2013, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby, ktorá uplynula dňom 28. 12. 2012 a v prípade dlžných splátok s príslušenstvom, splatných do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, uplynula premlčacia doba ešte skôr, keďže s poukazom na § 103 Občianskeho zákonníka veta prvá, pri dohodnutom plnení v splátkach začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. S poukazom na uvedené súd prihliadol na žalovaným dôvodne vznesenú námietku premlčania nárokov žalobcu z úverovej zmluvy a návrh žalobcu v tejto časti zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP tak, že žiadnemu z účastníkov konania náhradu trov konania nepriznal, pretože žalobca bol v spore úspešný len čiastočne (8%), pričom neúspech žalobcu v časti istiny, v časti úroku z úveru a úroku z omeškania je úspechom žalovaného, ktorý sa odrátava od úspechu žalobcu.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, odôvodniac ho tým, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca uzavrel so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorej navrhovateľ poskytol odporcovi peňažné prostriedky formou spotrebiteľského úveru do výšky úverového limitu 50.000,-Sk. Nakoľko žalovaný úver nesplácal riadne a včas a dlh nezaplatil ani po tom, čo mu bola zaslaná výzva, žalobca vyhlásil celú svoju pohľadávku z úveru žalovaného dňom 15. 12. 2009 za splatnú a vyzval žalovaného na jej zaplatenie. Posledné čiastočné plnenie žalovaného žalobca eviduje k 18. 02. 2011. Žalovaný dlh nesplatil ani po tom, ako bol na splatenie dlhu vyzvaný právnym zástupcom žalobcu, preto právny zástupca žalobcu podal v januári 2013 na súde návrh na vydanie platobného rozkazu. Uviedol, že s postupom súdu, ktorý na posúdenie právneho stavu použil ustanovenia Občianskeho zákonníka nesúhlasí. Zmluva o spotrebiteľskom úvere bol uzavretá medzi žalobcom a žalovaným podľa ustanovení § 497 Obchodného zákonníka a Zákona o spotrebiteľských úveroch. Nakoľko zmluva o úvere je upravená iba v Obchodnom zákonníku a v Zákone o spotrebiteľských úveroch, nie je predmetom úpravy Občianskeho zákonníka a nebolo ju možné považovať za spotrebiteľskú zmluvu. Právne vzťahy z úverovej zmluvy sa s poukazom na ustanovenie § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka spravujú Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov konania. Ide o absolútny obchodno-záväzkový vzťah. Citované zákonné ustanovenie je kogentným ustanovením, preto sa účastníci konania nemôžu od neho odchyliť, ani ho vylúčiť. Z uvedeného dôvodu je potrebné vec posudzovať podľa Obchodného zákonníka, pričom podľa § 397 Obchodného zákonníka je premlčacia doba štyri roky. Návrh bol preto podaný pred uplynutím premlčacej doby. Poukázal na ustanovenia § 407 ods. 1 a 3 Obchodného zákonníka a uviedol, že štvorročná premlčacia doba plynie až od poslednej splátky odporcu, ktorá bola na účet navrhovateľa uskutočnená dňa 18. 02. 2011. Z uvedených dôvodov navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a žalovanému uložiť povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.648,70 eura spolu s úrokom zo sumy 1.110,20

eura vo výške 10,89% ročne od 20. 11. 2012 až do zaplatenia, úrokom z omeškania zo sumy 1.110,20 eura vo výške 8,75% ročne od 20. 11. 2012 až do zaplatenia, úrokom z omeškania zo sumy 212,95 eura vo výške 8,75% ročne od 20. 11. 2012 až do zaplatenia a úrokom zo sumy 132,54 eura vo výške 25% ročne od 01. 10. 2012 až do zaplatenia. Žiadal priznať trovy konania, vrátane trov odvolacieho konania.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok podľa § 212 ods. 1 OSP bez prejednaní na nariadenom odvolacom pojednávaní podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, preto rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) a h) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Podaným návrhom sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu sumu 1.648,70 eura spolu s úrokom z úveru zo sumy 1.110,20 eura vo výške 10,89% ročne od 20. 11. 2012 do zaplatenia, úrokom z omeškania zo sumy 1.110,20 eura vo výške 8,75% ročne od 20. 11. 2012 až do zaplatenia, úrokom z omeškania zo sumy 212,95 eura vo výške 8,75% ročne od 20. 11. 2012 až do zaplatenia a úrokom zo sumy 132,54 eura vo výške 25% ročne od 01. 10. 2012 až do zaplatenia. Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 132,54 eura s 25% úrokom zo sumy 132,54 eura od 01. 10. 2012 až do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Návrh v časti prevyšujúcej sumu 132,54 eura, ako aj v časti 10,89% úroku ročne zo sumy 1.110,20 eura od 20. 11. 2012 do zaplatenia, v časti 8,75% úroku z omeškania ročne zo sumy 1.110,20 eura od 20. 11. 2012 až do zaplatenia a v časti 8,75% úroku z omeškania ročne zo sumy 212,95 eura od 20. 11. 2012 až do zaplatenia zamietol. Keďže žalobca podal odvolanie v zamietajúcej časti, rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti zaplatenia sumy 132,54 eura s 25% úrokom od 01. 10. 2012 až do zaplatenia je právoplatné a predmetom odvolacieho konania bola len zamietajúca časť a trovy konania.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Z judikatury Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (napr. II. ÚS 383/06).

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy (napr. II. ÚS 85/06).

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatury ESLP. Judikatura tohto súdu ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994,

séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze III. ÚS 119/03-30. Vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená vo vyššie citovanom ustanovení.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Odvolačný súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa nezodpovedá uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 157 ods. 2 OSP a súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil.

Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí citoval ustanovenia Obchodného zákonníka, zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov a ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že účastníci konania uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pričom ide o spotrebiteľskú zmluvu. Súd prvého stupňa sa vôbec nevysporiadal s tým, že zmluva o spotrebiteľskom úvere, uzavretá medzi účastníkmi konania bola uzavretá podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch. Právna úprava zmluvy o úvere má pritom až na § 499 dispozitívnu povahu, t. j. zmluvné strany môžu v plnej miere využiť zásadu zmluvnej voľnosti pri dojednaní obsahu zmluvy. V zmysle § 497 Obchodného zákonníka sa veriteľ v zmluve o úvere zaväzuje, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť veriteľovi úroky. V zmysle § 261 ods. 3 Obchodného zákonníka však ide pri uzatvorení zmluvy o úvere o absolútny obchod a ustanovenia § 497 a nasl. Obchodného zákonníka sa použijú bez ohľadu na povahu účastníkov tohto záväzkového vzťahu, t. j. zmluva o úvere podľa Obchodného zákonníka bude aplikovateľná aj v prípade, ak žiadateľom o úver bude fyzická osoba. Na tomto závere nič nemení ani skutočnosť, že v danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu. Ak potom súd prvého stupňa v rozhodnutí neodôvodnil, prečo vzhľadom k úverovej zmluve ako absolútnemu obchodu posúdil premlčanie podľa § 101 Občianskeho zákonníka a premlčanie úrokov podľa § 110 ods. 3 Občianskeho zákonníka, jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné, pričom odvolací súd sa vzhľadom k uvedeným skutočnostiam s právnym posúdením veci súdom prvého stupňa nestotožňuje. V danej veci mal súd prvého stupňa vec posúdiť podľa Obchodného zákonníka, na vzťah medzi účastníkmi konania mal aplikovať aj ustanovenia o premlčaní podľa Obchodného zákonníka, čo však nevyklučuje preskúmavanie neprijateľných zmluvných podmienok podľa ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Keďže súd prvého stupňa uvedeným spôsobom nepostupoval, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania podľa § 221 ods. 1 písm. f) ah) OSP zrušil a vec mu vrátil v tejto časti na ďalšie konanie. Názorom odvolacieho súdu je súd prvého stupňa v ďalšom konaní viazaný (§ 226 OSP). V novom rozhodnutí sa vyporiada aj s námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.